

Skipulagsstofnun
b/t Jón Þórir Þorvaldsson
Borgartún 7b
105 Reykjavík

Reykjavík, 15. maí 2020
UST202004-097/R.K.
08.12.00

Efni: Mat á umhverfisáhrifum - Frummatsskýrsla - Stækkun fiskeldisstöðvar Íspórs í Þorlákshöfn

Vísað er til erindis Skipulagsstofnunar sem var mótttekið þann 14. apríl sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um frummatsskýrslu ofangreindrar framkvæmdar.

Framkvæmdarlýsing

Fyrirtækið Eldisstöðin Íspór hf. áformar að stækka eldisstöð sína í Þorlákshöfn úr 600 tonn/ári í 1.800 tonna ársframleiðslu á laxfiskaseiðum (lax eða regnbogasilungur). Í stöðinni fer fram klak og eldi á start- og smáseiðum í ferskvatni auk eldis á smoltuðum seiðum í saltvatni (jarðsjó). Eftir stækkun mun starfsemin á lóðinni taka rúmlega 67.000 m². Efnistaka er áætluð 3.000 m³ sandur sem tekinn verður úr námu í landi Hrauns í Ölfusi (bls. 29). Unnið er að deiliskipulagi fyrir lóðina skv. skýrslu (bls. 33). Umhverfisstofnun telur að skýra mætti betur frá því í matsskýrslu hvar í deiliskipulagsferli lóðin er í dag.

Fjallað er um 1. áfanga stækkunar en sú framleiðsluaukning rúmast innan gildandi leyfa. Seinni áfangi kallar á aukna umfangsheimild í nýju starfsleyfi. Umhverfisstofnun hefur, dags. 8. maí 2020, mótttekið umsókn um starfsleyfi frá rekstraraðila. Umhverfisstofnun minnir á að útgáfa starfsleyfa tekur allt að 240 daga frá móttöku fullnægjandi umsóknar. Hægt er að sækja um að vinna umhverfismat samhliða starfsleyfisgerð en starfsleyfistillaga verður ekki auglýst fyrr en álit Skipulagsstofnunar liggur fyrir þar sem mengunarvarnaákvæði starfsleyfis byggja á mati á umhverfisáhrifum.

Eldisstöðin Íspór hf. (hér eftir rekstraraðili) er í eigu fiskeldisfyrirtækjanna Arnarlax og Fiskeldis Austfjarða en stöðin framleiðir seiði laxfiska (lax eða regnboga) til áframeldis í sjókvíum.

Seiðin eru alin frá klaki í 70 g til 500 g stærð þar til þau eru flutt með brunnbátum til útsetningar í sjókvíar. Fram kemur í frummatsskýrslu að: „*Meðalþyngd seiða mun fara lækkandi á næstu árum þar sem jákvæð reynsla er komin á útsetningu seiða seinna á haustin*“ og hefur það áhrif á útsettan lífmassa í stöðinni (bls. 17). Umhverfisstofnun veltir því fyrir sér hvort hér hafi rekstraraðili átt við að meðalþyngd seiða muni fara hækkandi á næstu árum í stað lækkandi. Stefna fiskeldisfyrirtækja á síðustu árum hefur verið að haga útsetningu stærri seiða seinna á haustin. Ef framangreint var ekki villa telur

Umhverfisstofnun að í frummatsskýrslu ætti að útskýra betur hvernig útsetning seinna á haustin valdi lækkandi meðalþyngd seiða á næstu árum.

Mat á umhverfisáhrifum vægiseinkunn áhrifa

Áhrif framkvæmdar á margra umhverfisþætti eru metin sem *óverulega neikvæð* í frummatsskýrslu. Ekki er að finna þessa vægiseinkunn í leiðbeiningarriti Skipulagsstofnunar¹ en þar segir jafnframt „*Þeir aðilar sem sem koma að matinu hafa eftir sem áður frjálsar hendur til að nota önnur vægishugtök með tilheyrandi rökstuðningi*“ (bls. 18). Í frummatsskýrslu skilgreinir rekstraraðili sína flokkun áhrifa og hefur þar með vægiseinkunina *nokkuð neikvæð* og *óverulega neikvæð* áhrif (bls. 37). Að mati Umhverfisstofnunar er betra ef nýttar eru gefnar skilgreiningar Skipulagsstofnunar á áhrifum til að auðvelda samanburð á áhrifum á milli framkvæmda.

Umhverfisstofnun tekur afstöðu til umhverfisþáttanna; grunnvatn, vatnsgæði viðtaka, lífríki viðtaka, fuglar og ásynd. Það að auki er fjallað sérstaklega um hreinsun eldisvatn, losun næringarefna og meðhöndlun úrgangs.

Grunnvatn og heildarvatnstaka

Í stækkaðri eldisstöð, með 1.800 tonna ársframleiðslu, er áætlað að nota 700 l/s af fersku vatni, 15 l/s af heitu vatni og 6.500 l/s af jarðsjó við seiðaeldið. Þar með er heildarvatnspörf í kjölfar stækkunar áætluð allt að 7.215 l/s sem gera 7,2 m³/s. Gert er ráð fyrir að öll vatnstaka á fersku vatni og jarðsjó fari fram innan lóðar fyrirtækisins en að heitt vatn verði aðkeypt.

Enn fremur kemur fram í viðauka A að niðurstöður Vatnaskila gefi til kynna mikilvægi þess, til framtíðar lítið, að taka tillit til heildarvinnslu fiskeldisfyrirtækja og annarra stórnotenda á svæðinu sem og vinnslufyrirkomulags þeirra eins og staðsetningu hola, dýpi og götun þeirra. Bendir þetta til þess að þörf sé á frekari greiningu sammögnunaráhrifa hvað varðar vatnstöku. Í matinu eru áhrif á grunnvatn metin nokkuð neikvæð. Í frummatsskýrslu kemur fram að með vöktun á grunnvatni verður unnt að grípa til mótvægisáðgerða ef þörf krefur. Umhverfisstofnun tekur undir það sem fram kemur í áliti Vatnaskila um að mikilvægt sé því að vakta grunnvatnsástand svæðisins og fylgjast með viðbrögðum kerfisins við aukinni vinnslu. Stofnunin telur mikilvægt að vatnsvinnsla sé vöktuð á þann hátt að ekki sé gengið um of á linsu ferskvatns á svæðinu, þ.e. sjálfbær vatnsnýting.

Umhverfisstofnun Stofnunin tekur fram að málefni vatnstöku heyrir undir málefni Orkustofnunar og er grunnvatnstaka yfir 70 l/sek háð leyfi stofnunarinnar skv. lögum nr. 57/1998 um rannsóknir og nýtingu á auðlindum í jörðu.

Hreinsun eldisvatns og losun næringarefna

Í 2. málsgrein kafla 3.4.5 frummatsskýrslu er fjallað um hreinsun fráveitu frá stöðinni. Þar er vísað í kröfur um hreinsun í reglugerð nr. 798/1999 um fráveitur og skólþ. Þar segir að rekstraraðili telur hreinsun skólþs samræmast ákvæðum 7. gr. reglugerðarinnar (bls. 26). Umhverfisstofnun bendir á að fiskeldi á landi fellur undir fiskiðnað í III. viðauka í reglugerðinni. Í 1. mrg. 25. gr. reglugerðarinnar segir: „*Iðnaðarstarfsemi samkvæmt III. viðauka sem losar skólþ sem ekki er leitt í fráveitu fyrir þéttbýli og inniheldur lífræn efni sem brotna auðveldlega niður í umhverfinu er háð ákvæðum um hreinsibúnað í*

---

¹ Skipulagsstofnun, 2005. *Leiðbeiningar um flokkun umhverfisþátta, viðmið, einkenni og vægi umhverfisáhrifa*. bls 19.

starfsleyfi. Hreinsibúnaður skal vera í samræmi við leiðbeiningar [Umhverfisstofnunar]“. Þar með eru það kröfur um hreinsibúnað í starfsleyfum sem gilda við slíka starfsemi að mati Umhverfisstofnunar.

Í frummatsskýrslu kemur fram að fóðurstuðull stöðvarinnar er áætlaður 1 þar sem gert er ráð fyrir að árleg fóðurnotkun nemi um 1.800 tonnum sem er jafnt á við áætlaða framleiðslu seiða á ári. Þá er fjallað um „hámarkslífmassa framleiðslu“ upp á 1.800 tonn (bls. 27) en Umhverfisstofnun tekur fram að „framleiðsla á ári“ og „hámarkslífmassi í stöð á hverjum tíma“ er ekki endilega sá sami ef seiði eru flutt úr stöðinni oftar en einu sinni á ári (lotuframleiðsla). Sjá má í töflu 2-1 að áætlaður lífmassi í stöðinni árið 2020 er 540 tonn og árið 2021 er 740 tonn. Umhverfisstofnun telur að í matsskýrslu ætti að skýra betur í töflu 2-1 hver verði hámarkslífmassi í stöðinni á hverjum tíma og hvenær sé ráðgert að stöðin verði komin í full afköst. Því má, að mati stofnunarinnar, einnig sýna betur áætlað lotueldi á ársgrundvelli þar sem losun lífrænna efna í frárennsli endurspeglast best í standandi lífmassi seiða í fóðrun í stöðinni. Umhverfisstofnun telur því að koma ætti fram í matsskýrslu framkvæmmdar hvað sé áformað að hafa mikinn lífmassa í stöðinni á hverjum tíma auk þess hversu mörg tonn af seiðum verði framleidd árlega.

Sagt er frá því í frummatsskýrslu að fosfór hefur verið mældur reglulega síðustu árin og og stundum köfnunarefni en tafla 3-5 sýnir þær niðurstöður mælinga í fráveituvatni frá eldisstöð Ísþórs árin 2016 - 2019. Stofnunin telur að þar sem losunin er út í fjörukamb en ekki út fyrir stórstraumsfjörumörk er mikilvægt að losun næringarefna í viðtakann sé ekki mikil. Umhverfisstofnun bendir á að þeir útreikningar á losun næringarefna (kg P/framleitt tonn) sem fram koma í frummatsskýrslu eru ekki í samræmi við þær reikniformúlur og forsendur sem stofnunin notar til að meta losun við gerð losunarmarka í starfsleyfum. Miðað við útreikninga stofnunarinnar þá er losun fosfórs á hvert framleitt tonn í frummatsskýrslu vanáætlað. Hægt er að nálgast frekari upplýsingar um þessar reikniáferðir hjá stofnuninni ef rekstraraðili kys.

Umhverfisstofnun kallar eftir því að sett sé fram skýrt í matsskýrslu hvert sé áætluð losun fosfórs (P) og köfnunarefnis (N) í frárennsli eftir hreinsun í stækkaðri eldisstöð, þ.e. hver sé magn fosfórs og niturs (uppleyst og fast efni) í frárennsli frá stöðinni sem má gera ráð fyrir að sé losað í viðtakann. Umhverfisstofnun kallar eftir að reikniformúlur hlutfallsútreikninga næringarefnalosunar fylgi í matsskýrslu.

Megnið af öllu fersku vatni sem notað er í eldisferlinu er hreinsað og endurnýtt með tromlusíum, lofturum o.fl (bls. 17) og áformað er að auka hreinsun og endurnýtingu á öllu fersku vatni (bls. 18). Ferskvatnið sem fer í gegnum klakskápa og startkór er ekkert endurnýtt en það er hins vegar UV filterað (bls. 26). Í töflu 3-4 má sjá að heildarendurnýting vatns í stöðinni er áætluð 56% eða 440 endurnýttir lítrar á móti 790 lítrum í heild (bls. 27). Þá er gert ráð fyrir að hlutfall endurnýtingar vatnsins á milli kerja fari vel upp fyrir 60% þegar tekin verða í notkun vatnshreinsihús fyrir C-sal/hús (bls 27) en framtíðar smáseiðahús munu hafa RAS kerfi sem endurnýttir 99,9% vatns. Fram kemur að ekki liggi fyrir nákvæm hönnun á þeirri RAS smáseiðastöð sem fyrirhugað er að reisa. Eins og staðan er í dag þá fer allur jarðsjór óhreinsaður til sjávar skv. skýrslu. Ekki er stefnt á að hreinsa jarðsjó enn frekar og verður miklu magni af jarðsjós dælt í gegnum eldiskerin skv. skýrslu (bls. 27).

Umhverfisstofnun bendir á að á bls. 26 í frummatsskýrslu er tekið fram að í stöðinni sé aðeins áætlað að grófhreinsa eldisvatnið með 1,5-15mm ristum. Þar með fer ekki saman upplýsingar um áætlaða hreinsun á bls. 26 og 27. Umhverfisstofnun telur mikilvægt að í

matsskýrslu komi skýrt fram hver sé áætluð hreinsun frárennslis frá stækkaðri eldisstöð og hvenær sú uppsetning hreinsibúnaðar verði klár svo hægt sé að áætla hver verði losun næringarefna í viðtakann frá stöðinni eftir stækkun.

Vatnsgæði viðtaka

Frá eldisstöðinni er frárennslíð losað út í fjöruborðið um tvær fráveiturásir við Flesjar í Þorlákshöfn. Frárennslíð rennur meira og minna opið til sjávar skv. skýrslunni (bls. 26) og eru ekki áform um að breyta útrásinni við stækkunina.

Fram kemur að rekstraraðili gerir ráð fyrir að sækja um undanþágu frá gr. 9.2 í reglugerð nr. 798/1999 um fráveitur og skólþ þar sem það þykir ómögulegt vegna sjógangs á svæðinu að uppfylla ákvæði um að veita skólpi 5 m niður fyrir meðalstórstraumsfjöruborð eða 20 m út frá meðalstórstraumsfjörumörkum. Umhverfisstofnun tekur fram að hér er ekki um að ræða umsögn stofnunarinnar um undanþágu til annarra leiða við útsetningu útrásar, enda liggja ekki fyrir nægilegar upplýsingar í frummatsskýrslu um það hvernig útrásinni skuli hagað. Fjallað er um að: „*Sumarið 2019 var brugðið á það ráð að steypa niður mikið mannvirki á klöppina, svokallaðan „hamarhaus“ og verja með stórgrýti. Ef þessi útfærsla gefur góða raun má búast við að farið verði í sambærilegar aðgerðir við gamla frárennslíð*“ (bls. 26). Stofnunin gerir ráð fyrir að umsögn stofnunarinnar verði veitt þegar fullnægjandi upplýsingar berast með umsagnarbeiðni frá heilbrigðisnefnd.

Umhverfisstofnun tekur fram að eldisstarfsemi að þeirri stærðargráðu sem fjallað er um hér krefst mikils vatns og er flæði frárennslis því umtalsvert. Fram kemur í frummarsskýrslu að heildarvatnsvinnsla eldisins eftir stækkun verður 7.215 l/s sem gera 7,2 m³/s ef vatnsvinnsla jarðsjós, ferksvatns og heita vatnsins er lagt saman. Þess má geta að meðalrennslí Elliðaár samkvæmt Veðurstofu Íslands er um 2,2 m³/s (<http://vmkerfi.vedur.is>; Reykjavík: Elliðaár, Heyvað; V301 - Óyfifarin gögn) og er því um talsverða vatnsvinnslu að ræða. Þó er óljóst hvort sé stefnt að því að frárennslí frá stöðinni verði minna vegna endurnýtingaráforma. Umhverfisstofnun telur að skýrt þurfi að koma fram í matsskýrslu hvert sé áformað rennslí frárennslis í fjöruna við Flesjar við stækkunina þar sem rennslí 7,2 m³/s getur haft veruleg áhrif á ásýnd svæðisins.

Umhverfisstofnun telur að í matsskýrslu framkvæmdar ætti að sýna nákvæma staðsetningu útrásarinnar á korti, myndir af útrásinni þ.e. mannvirkinu sem er kallað hamarhaus, og upplýsingar um áætlað rennslí út um útrásina. Slíkar upplýsingar myndu skýra mjög þær landfræðilegu aðstæður eru til staðar við útrásina.

Lífríki viðtaka

Viðtakinn fellur undir lög nr. 36/2011 um stjórn vatamála og hefur vatnshlotanúmerið (ID)103-1341-C og nefnist Stokkseyri að Þorlákshöfn. Fjaran er kletta- og hnellingafjara þar sem lífríki einkennist af þörungum og smáum hryggleysingjum sem þola mikið brim. Fram kemur í skýrslu að áhrif á lífríki eru metin óverulega neikvæð. Sjónræn áhrif á vatnsgæði viðtaka, ummerki uppsöfnunar fráveituvatns við útrásina, eru taldar hverfandi skv. greinargerð (bls. 67). Líkt og með áhrif á vatnsgæði viðtaka telur Umhverfisstofnun ekkert benda til þess að losun næringarefna í frárennslí stöðvarinnar sé að hafa neikvæð áhrif á lífríki þörungum og hryggleysingja fjörunnar.

Í skýrslunni segir að sílamáfur, sem er algengasta tegundin á svæðinu, sækir talsvert í frárennslí frá seiðaeldisstöðinni og sé hann líklega að eltast við lífrænan úrgang úr eldinu. Enn fremur segir að við lok framkvæmda stækkunar er áætluð losun lífrænna úrgangsefna frá eldisstöðinni rúmlega þrefalt meiri en hún er í dag. Því er líklegt að ásókn fugla í

frárennslíð geti aukist við þessa auknu losun. Áhrif á fugla eru metin óveruleg. Umhverfisstofnun telur ekki jákvætt að frárennslí eldisstöðvarinnar sé þannig í fjörunni að þar myndist aðstæður þar sem slámáfar safnist saman í miklum fjölda. Stofnunin telur að með viðunandi hreinsun frárennslis og með blöndun þess í brimsömum viðtaka, ætti lífrænn úrgangur ekki að vera nægur til að slíkar aðstæður komi upp. Ef til þess kemur að ágangur fugla við útrás frárennslis sé mikill telur Umhverfisstofnuna að rekstraraðili verði að bregðast við því með mótvægisáðgerðum.

Landslag og ásynd

Umhverfisstofnun telur áhrif stækkunar á ásynd svæðis vera óveruleg þar sem áhrif á landslag er nú þegar að mestu komin fram vegna núverandi starfsemi og landnotkunar. Stofnunin tekur undir það sem segir í frummatsskýrslu að við stækkun skuli leitast við að hanna mannvirki þannig að þau falli sem best að svipmóti lands. Skal mænishæð húsanna vera að hámarki 8,5 m.

Í skýrslu er fjallað um að sjónræn áhrif framkvæmdar séu minniháttar og umfang áhrifa sé því talið lítið (bls. 67). Umhverfisstofnun bendir á að minniháttar áhrif eru ekki með í skilgreiningum á mismunandi flokkum vægiseinkunna í frummatsskýrslu (bls. 37) og áréttar að notast ætti við vægiseinkunnir sem eru skilgreindar svo hægt sé að bera saman og meta áhrif.

Úrgangur

Í frummatsskýrslu segir að gera megir ráð fyrir að 15 tonn af dauðum fiski falli til árlega (bls. 27). Þar segir: „*Allur dauður fiskur fer í meltugerð með maurasýru, en Ísþór er með þrjá eins rúmmetra meltutanka á svæðinu. Allri meltu er komið fyrir í svokölluðum „bömbum“ (stór eins rúmmetra plast ílát). Bömbunum er svo safnað saman innan svæðis og komið til förgunar hjá Íslenska Gámafélaginu*“ (bls. 31). Eins hefur rekstraraðili samning um við móttökuaðila á 500 tonnum af dauðfiski verði massadauði. Þá segir: „*Eins og staðan er í dag þá er ekki auðvelt að losna við meltu nema að urða hana með tilheyrandi kostnaði, en vonir standa til að fljótlega bjóðist kostir þar sem hægt er að nota meltuna í framleiðslu eða áburð*“ (bls. 31). Umhverfisstofnun telur þessi áform um endurnýtingu meltunnar jákvæð.

Tekið er fram í skýrslu að set eða fastefni sem safnast í tromlusíum er safnað í þrær og koma reglulega hreinsibílar sem tæma þrærnar og fara með lífræna úrganginn í móttöku/eyðingu í móttökustöð (bls. 17).

Umhverfisstofnun hvetur rekstraraðila til þess að kanna aðrar leiðir fyrir allan lífrænan úrgang stöðvarinnar (fastefni/set úr síum og dauðfiskur/melta) og minnir á að endurnýting er ofar en förgun í forgangsröðun um meðhöndlunar úrgangs skv. 7. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs. Efnið sem síast úr frárennslí fiskeldis er að mestu næringarefni köfnunarefnis og fosfórs í formi saurs fiska og fóðurleifa. Umhverfisstofnun telur mikinn umhverfisávinning felast í því að minnka magn lífræns efnis í urðun og tekur fram að næringargildi efnisins er talsvert og því hentugt til endurnýtingar s.s. áburðarnýtingar. Stofnunin vinnur að gerð leiðbeininga til aðila í fiskeldi á landi um endurnýtingarmöguleika fastefna/sets úr frárennslí m.a. til áburðar fremur en til förgunar með urðun. Er slík stefna í samræmi við Landsáætlun um meðhöndlun úrgangs 2013-2024: Úrgangsstjórnun til framtíðar (Umhverfis- og auðlindaráðuneytið, 2013).

Umhverfisstofnun telur að í matssýrslu þurfi að fjalla vel um hvernig sé áætlað að meðhöndla úrgang frá stöðinni eftir stækkun. Þá er mikilvægt að fjallað sé um áform um

meðhöndlun lífræna úrgangsins, hvort áform séu um að finna leiðir til endurnýtingar í stað urðunar og þær áætlanir bornar saman við núverandi starfsemi.

Valkostagreining

Í kafla 3.2 um valkosti er ekki fjallað um annað en aðalvalkost framkvæmdar og svo segir „núllkostur felur í sér að ekki verði ráðist í stækkun stöðvarinnar“ (bls. 20). Ekki er frekar fjallað um umhverfisáhrif núllkosta eða frekar um aðra valkosti framkvæmdar.

Stofnunin telur mikilvægt að valkostagreining í mati á umhverfisáhrifum sé vönduð svo svigrúm skapist þegar kemur að útfærslu framkvæmdar við leyfisveitingu. Ekki er unnt að breyta grundvallarforsendum framkvæmdar í leyfisveitingu frá því sem fjallað var um í mati á umhverfisáhrifum

Sammögnunaráhrif og mótvægisáðgerðir

Áætlanir fjögurra eldisfyrirtækja gera ráð fyrir framleiðslu á alls 10.500 tonnnum á ári á svæðinu. Fjallað er um mótvægisáðgerðir í skýrslu og eru þær teknar saman í kafla 7.2. Umhverfisstofnun minnir á, sem útgefandi starfsleyfis starfseminnar, að þær áðgerðir sem fjallað er um í mati á umhverfisáhrifum, þ.á.m. mengunarvarnir og mótvægisáðgerðir, sem eru forsendur álit Skipulagsstofnunar á matinu, eru grunnur að mengunarvarna-ákvæðum starfsleyfis. Umhverfisstofnun bendir á að með samstarfi rekstraraðila á svæðinu sem losa í sama viðtaka væri hægt að ná fram meiri skýrleika í vöktunarniðurstöðum sem eiga að endurspeglar ástand viðtaka.

Niðurlag

Umhverfisstofnun hefur farið yfir og metið frummatsskýrslu og telur áhrif stækkunar á umhverfisþætti, líkt og þeim er lýst í skýrslu, vera eftirfarandi:

Grunnvatn og vatnstaka: Að áhrifin kunni að verða talsvert neikvæð á grunnvatn. Stofnunin telur að sjá verði til þess að vatnstaka ferskvatns sé sjálfbær en að vatnsnýting sé á valdsviði Orkustofnunar.

Vatnsgæði viðtaka: Að áhrifin verði óveruleg að því gefnu að frárennslið verði hreinsað áður en það er losað og að blöndun sé mikil í viðtaka þar sem straumar og brim er sterkt. Umhverfisstofnun telur að í matsskýrslu þurfi að fjalla betur um staðsetningu útrásar á korti og sýna mynd af útrás í viðtakann.

Að mati Umhverfisstofnunar er óskýrt í frummatsskýrslu hvaða áform eru ákvörðuð og hver umhverfisáhrif þeirra verða, t.a.m. endurnýting vatns í stöðinni. Óskýrt er hvað sé áætlað að gera, hvenær og hvað sé aðeins hugsanlegt en liggi ekki fyrir að gera. Því er erfitt að meta umhverfisáhrif fyrirliggjandi stækkunar stöðvarinnar þar sem ekki er greint nægilega vel frá endurnýtingu vatns og hreinsun frárennslis sem er nú áætluð annars vegar og mögulega væri hægt að gera í framtíðinni hins vegar.

Lífríki viðtaka og fuglar: Að áhrifin verði talsvert neikvæð ef fuglar safnast saman við útrás í miklum fjölda. Geta þær mótvægisáðgerðir verið enn betri hreinsun á frárennsli, betri uppsetning útrásar í sjóinn o.s.frv. Umhverfisstofnun telur að í matsskýrslu þurfi að fjalla betur um þessar mótvægisáðgerðir. Ef séð verður til þess að engin uppsöfnun er á lífrænu efni við útrás telur stofnunin áhrifin vera óveruleg.

Landslag og ásýnd: Að áhrifin verði óveruleg m.t.t. núverandi nýtingar svæðis og skipulags. Umhverfisstofnun telur að í matsskýrslu þurfi að notast við skilgreinda vægiseinkunn áhrifa.

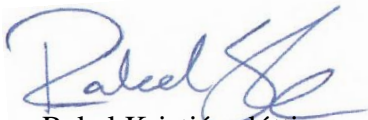
Umhverfisstofnun dregur saman eftirfarandi þætti sem fjalla ætti betur um í matsskýrslu framkvæmdar:

- áform um deiliskipulag fyrir lóðina,
- hámarkslífmassi í stöðinni á hverjum tíma,
- hlutfall hreinsunar eldisvatns og aðferðir- myndir,
- losun næringarefna (uppleyst og fast) í frárennsli eftir hreinsun,
- tilhögun útrásar í viðtaka (verður uppsöfnun/pollamyndun við útrás í fjöru)
- myndir af „hamarhdf aus“ sem nú stendur og hver áformin eru við aukið frárennsli við stækkun m.t.t. áhrifa á ásýnd fjörunnar,
- áformað rennsli (m^3/s) frárennslis í fjöruna við Flesjar við stækkunina,
- valkosti fyrir legu útrásar frárennslis í viðtaka,
- Skýrt hver sé staðan í dag (ef um er að ræða stækkun) m.t.t. ofangreindra atriða og hver séu áform við stækkun og þá tímasett áæltun um hvenær rekstraraðili hyggst vera búin að setja upp það kerfi sem hann fjallar um í m ati. Ekki óljósar vangaveltur um hvað sé hægt að gera í framtíðinni án þess að tilgreina nákvæmlega hvað rekstraraðili stefnir á að framkvæma.

Umhverfisstofnun telur að með sterkum straumum í viðtaka, góðri vöktun og fullnægjandi mótvægisáðgerðum sé hægt að draga úr neikvæðum áhrifum til að forðast umtalsverð neikvæð áhrif á umhverfið. Stofnunin áréttar nauðsyn þess að sé fjallað um ofangreind atriði sem gerðar eru athugasemdir við í þessari umsögn á fullnægjandi hátt í matsskýrslu framkvæmdar.

Beðist er velvirðingar á því hve dregist hefur að svara þessu erindi.

Virðingarfyllst

Rakel Kristjánsdóttir
sérfræðingur

Steinar Rafn B. Baldursson
sérfræðingur